

Sygn. akt: I C 1569/17

WYROK CZĘŚCIOWO ZAOCZNY

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2018 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Magdalena Glinkiewicz
Protokolant:	st.sekr.sąd. Bożena Czajkowska

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2018 r. w Toruniu

sprawy z powództwa E. W.

przeciwko A. N., K. S., T. N., M. N., P. N., I. S., K. W., M. W. (1), M. W. (2), J. G. (1), A. R. (1)

o zapłatę

I. zasądza na rzecz powódki E. W.:

a/ od pozwanego A. N. kwotę 4.380,03 zł (cztery tysiące trzysta osiemdziesiąt złotych trzy grosze) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 19 grudnia 2013r. do dnia zapłaty,

b/ od pozwanego K. S. kwotę 4.380,03 zł (cztery tysiące trzysta osiemdziesiąt złotych trzy grosze) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 19 grudnia 2013r. do dnia zapłaty,

c/ od pozwanego T. N. kwotę 2.190,03 zł (dwa tysiące sto dziewięćdziesiąt złotych trzy grosze) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 19 grudnia 2013r. do dnia zapłaty,

d/ od pozwanego M. N. kwotę 2.190,03 zł (dwa tysiące sto dziewięćdziesiąt złotych trzy grosze) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 19 grudnia 2013r. do dnia zapłaty,

e/ od pozwanego P. N. kwotę 2.190,03 zł (dwa tysiące sto dziewięćdziesiąt złotych trzy grosze) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 19 grudnia 2013r. do dnia zapłaty,

f/ od pozwanej I. S. kwotę 2.190,03 zł (dwa tysiące sto dziewięćdziesiąt złotych trzy grosze) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 19 grudnia 2013r. do dnia zapłaty ,

g/ od pozwanej K. W. kwotę 2.190,03 zł (dwa tysiące sto dziewięćdziesiąt złotych trzy grosze) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 19 grudnia 2013r. do dnia zapłaty,

h/ od pozwanej M. W. (1) kwotę 1.095,01 zł (tysiąc dziewięćdziesiąt pięć złotych jeden grosz) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 19 grudnia 2013r. do dnia zapłaty,

i/ od pozwanej M. W. (2) kwotę 1.095,01 zł (tysiąc dziewięćdziesiąt pięć złotych jeden grosz) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 19 grudnia 2013r. do dnia zapłaty,

j/ od pozwanej J. G. (1) kwotę 2.190,03 zł (dwa tysiące sto dziewięćdziesiąt złotych trzy grosze) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 19 grudnia 2013r. do dnia zapłaty,

k/ od pozwanej A. R. (1) kwotę 2.190,03 zł (dwa tysiące sto dziewięćdziesiąt złotych trzy grosze) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 19 grudnia 2013r. do dnia zapłaty;

II. tytułem zwrotu kosztów procesu zasądza na rzecz powódki:

a/ od pozwanego A. N. kwotę 542 zł (pięćset czterdzieści dwa złote),

b/ od pozwanego K. S. kwotę 542 zł (pięćset czterdzieści dwa złote),

c/ od pozwanego T. N. kwotę 271 zł (dwieście siedemdziesiąt jeden złotych),

d/ od pozwanego M. N. kwotę 271 zł (dwieście siedemdziesiąt jeden złotych),

e/ od pozwanego P. N. kwotę 271 zł (dwieście siedemdziesiąt jeden złotych),

f/ od pozwanej I. S. kwotę 271 zł (dwieście siedemdziesiąt jeden złotych),

g/ od pozwanej K. W. kwotę 271 zł (dwieście siedemdziesiąt jeden złotych),

h/ od pozwanej M. W. (1) kwotę 135,50 zł (sto trzydzieści pięć złotych pięćdziesiąt groszy),

i/ od pozwanej M. W. (2) kwotę 135,50 zł (sto trzydzieści pięć złotych pięćdziesiąt groszy),

j/ od pozwanej J. G. (1) kwotę 271 zł (dwieście siedemdziesiąt jeden złotych),

k/ od pozwanej A. R. (1) kwotę 271 zł (dwieście siedemdziesiąt jeden złotych);

III. ustala, że wyrok w stosunku do pozwanej J. G. (1) ma charakter wyroku zaocznego;

IV. nadaje wyrokowi – w pkt. I ppkt h, i, j - rygor natychmiastowej wykonalności;

V. tytułem kosztów sądowych, od których zwolniona była powódka, nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Toruniu:

a/ od pozwanego A. N. kwotę 85,80 zł (osiemdziesiąt pięć złotych osiemdziesiąt groszy),

b/ od pozwanego K. S. kwotę 85,80 zł (osiemdziesiąt pięć złotych osiemdziesiąt groszy),

c/ od pozwanego T. N. kwotę 42,92 zł (czterdzieści dwa złote dziewięćdziesiąt dwa grosze),

d/ od pozwanego M. N. kwotę 42,92 zł (czterdzieści dwa złote dziewięćdziesiąt dwa grosze),

e/ od pozwanego P. N. kwotę 42,92 zł (czterdzieści dwa złote dziewięćdziesiąt dwa grosze),

f/ od pozwanej I. S. kwotę 42,92 zł (czterdzieści dwa złote dziewięćdziesiąt dwa grosze),

g/ od pozwanej K. W. kwotę 42,92 zł (czterdzieści dwa złote dziewięćdziesiąt dwa grosze),

h/ od pozwanej M. W. (1) kwotę 21,48 zł (dwadzieścia jeden złotych czterdzieści osiem groszy),

i/ od pozwanej M. W. (2) kwotę 21,48 zł (dwadzieścia jeden złotych czterdzieści osiem groszy),

j/ od pozwanej J. G. (1) kwotę 42,92 zł (czterdzieści dwa złote dziewięćdziesiąt dwa grosze),

k/ od pozwanej A. R. (1) kwotę 42,92 zł (czterdzieści dwa złote dziewięćdziesiąt dwa grosze).

Sygn. akt I C 1569/17

UZASADNIENIE

E. W. wniosła o zasądzenie od pozwanej A. R. (2) kwoty 26.280,29 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, iż testamentem dnia 17 lutego 2004 r. pozwana powołała do całości spadku jej córkę M. W. (2). Zgodnie z ustaleniami stron powódka poczyniła nakłady na mieszkanie przy ul. (...) w T., które miała odziedziczyć jej córka. Na nakłady te składał się: wkład budowlany przeznaczony na wykup mieszkania w wysokości 4.037,96 zł, uzupełnienie wkładu budowlanego 7.000 zł, opłacenie polisy ubezpieczenia mieszkania 461 zł, opłata za wycenę mieszkania 158,60 zł, materiały na remont mieszkania 11.621,73 zł, koszty robocizny 3.000 zł. Wskazała, iż pozwana zmieniła jednak plany dotyczące rozporządzenia majątkiem na wypadek swojej śmierci. Pozwana nie odpowiedziała na wezwanie do zwrotu poczynionych nakładów.

Postanowieniem z dnia 30 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy w Toruniu zwolnił powódkę od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w części tj. opłaty sądowej od pozwu ponad kwotę 300 zł.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu podniosła zarzut przedawnienia roszczenia, gdyż nakłady zostały poczynione w 2002 r. Pozwana przyznała, iż powódka wyłożyła kwotę 18.500 zł na wykup mieszkania. Podkreśliła, iż zamierzała wynająć mieszkanie i uzyskiwałaby zysk w wysokości 450 zł. Na prośbę powódki w mieszkaniu tym zamieszkała jednak jej matka. Zgodnie z uzgodnieniami dług pozwanej wobec powódki miał być pomniejszany co miesiąc o kwotę czynszu. D., od 19.11.2011 r. mieszkanie to zajmowała córka powódki. Podała, iż za okres mieszkania matki powódki osiągnęłaby zysk w wysokości 30.100 zł zaś na okres zamieszkiwania jej córki 5.400 zł. Pozwana zalega więc z zapłatą z odszkodowanie za zamieszkiwania matki, córki w łącznej wysokości 35.5500 zł. Z ostrożności procesowej wniosła o potrącenie tej kwoty na jej rzecz od powódki. Nadto podała, iż zaległość z tytułu opłat w Spółdzielni wynosi 1.263,97 zł Pozwana podniosła, iż w 2002 r. prowadzony był remont mieszkania ale koszty te poniosła osobiście. D., iż nigdy nie wyraziła zgody na zawarcie polisy ubezpieczeniowej na mieszkanie. Zakwestionowała również koszty robocizny poniesione przez powódkę na mieszkanie.

W piśmie z dnia 9 kwietnia 2014 r. powódka podtrzymała swoje stanowisko w sprawie. Nie zgodziła się z podniesionym zarzutem potrącenia wskazując, iż zarzut ten przysługuje wobec G. S. (1) i M. W. (1), które nie są stronami postępowania. Zakwestionowała podniesiony zarzut przedawnienia oraz faktury załączone do pozwu wskazując, iż nie dotyczyły one remontu mieszkania przy ul. (...) w T..

Postanowieniem z dnia 17 kwietnia 2014 r. Sąd zawiesił postępowanie z uwagi na śmierć pozwanej A. R. (2).

Postanowieniem z dnia 21 lutego 2017 r. podjęto postępowanie z udziałem w charakterze pozwanych: I. N., A. N., K. S., T. N., I. S., K. W., M. W. (1), M. W. (2), J. G. (2), M. N..

Pismem z dnia 14 marca 2017 r. powódka wskazała, iż dochodzi zapłaty kwoty wskazanej w pozwie solidarnie od pozwanych.

I. S. w odpowiedzi na pozew nie zgodziła się z żądaniem pozwu. Podała, iż wobec śmierci A. R. (2) niemożliwe jest ustalenie czy ewentualne nakłady zostały poczynione. Podała, iż załączone faktury są jedynie dowodem zakupu materiałów budowlanych a nie wykorzystania go w przedmiotowym mieszkaniu. Podkreśliła, iż córki powódki za zgodą pozostałych spadkobierców otrzymały na wyłączność własność mieszkania przy ul. (...) i do dnia dzisiejszego nie wywiązały się z obowiązku wyrównania udziału w spadku na rzecz pozostałych spadkobierców

T. N. nie zgodził się z żądaniem pozwu. Wskazał, iż ewentualne nakłady finansowe powódka poczyniła na swoją odpowiedzialność.

M. W. (1), M. W. (2) w odpowiedzi na pozew uznały powództwo w całości żądając nie obciążania ich kosztami procesu.

Na rozprawie w dniu 3 lipca 2017r. pozwani A. N., K. S., T. N., K. W., M. N. oświadczyli, że nie czują się zobowiązani do zapłaty na rzecz powódki dochodzonej pozwem kwoty.

Postanowieniem z dnia 26 września 2017 r. w miejsce zmarłej pozwanej I. N. podjęto postępowanie z udziałem A. R. (1), P. N..

Pozwani A. R. (1), P. N. wniesli o oddalenie powództwa i zasądzenie na ich rzecz kosztów postępowania. Podkreślili, iż zmarła nie poczyniła ustaleń dotyczących nakładów na mieszkanie. D., iż przekazywała ona kwoty na dokonanie wpłat na wkład mieszkaniowy. Wskazali, iż część rachunków za materiały budowlane została wystawiona na A. R. (2). Nadto zmarła pozwałała mieszkać córce powódki nieodpłatnie, zatem poczynione remonty wykorzystane zostały przez nią. Zakwestionowali wysokość poczynionych nakładów oraz podnieśli zarzut przedawnienia wskazując, iż nakłady zostały poczynione ponad 11 lat temu.

Postanowieniem z dnia 7 grudnia 2017 r. Sąd ustanowił dla powódki E. W. pełnomocnika z urzędu.

W piśmie z dnia 14 lutego 2018 r. powódka podtrzymała powództwo. Podkreśliła, iż A. R. (2) nie miała środków, aby dokonać generalnego remontu mieszkania oraz jego wykupu. Utrzymywała się jedynie z renty. Podkreśliła, iż w 2011r. A. R. (2) gwałtownie zmieniła swój stosunek do powódki i jej córek. D., iż piśmie z dnia 8 marca 2011 r. A. R. (2) wprost przyznała, iż powódka poniosła koszty remontu mieszkania nr (...). Zaprzeczyła skuteczności zarzutu przedawnienia. Wskazała, iż roszczenie o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia staje się wymagalne po wezwaniu wzbogaconego do wydania korzyści. Bieg terminu przedawnienia rozpoczął się więc w 2011 r. po wezwaniu A. R. (2) do zwrotu poniesionych nakładów.

Pozwana J. G. (1) nie złożyła odpowiedzi na pozew i została prawidłowo zawiadomiona o terminie rozprawy, na którą nie stawiała się.

Sąd ustalił, co następuje:

A. R. (2) była ciotką zmarłego męża E. W..

Bezsporne

A. R. (2) wraz z niepełnosprawnym synem zamieszkiwała w mieszkaniu (...) przy ul (...) w T., zaś jej mąż w mieszkaniu nr (...).

Bezsporne

Rodzina E. W. była częstym gościem u A. R. (2). Jej zmarły mąż przyjaźnił się z synem A. R. (2). To jeszcze zmarły mąż powódki umówił się z ciotką, iż w ramach zabezpieczenia jego córek, A. R. (2) zapisze mieszkania na rzecz jego córek.

Dowód: zeznania powódki E. W. z 4.07.2018 r. 00:13:14-00:47:37;

A. R. (2) nie była osobą zamożną. Nie posiadała oszczędności na pokrycie całości kosztów remontu mieszkań i wkładu budowlanego na wykup mieszkania.

Dowód: zeznania świadka J. S. (1) z 16.05.2018 r. 00:19:46-00:38:07;

zeznania powódki E. W. z 4.07.2018 r. 00:13:14-00:47:37;

zeznania pozwanej M. W. (2) z 4.07.2018 r. 00:47:37-00:52:28

zeznania świadka A. N. z 4.07.2018 r. 00:52:59-00:56:04

zeznania pozwanej K. W. z 3.10.2018 r. 00:05:39-00:20:21

A. R. (2) ustaliła z E. W., iż w zamian za udzieloną jej pomoc i nakłady na mieszkanie nr (...), mieszkanie te odziedziczy jej córka.

Dowód: zeznania świadka G. S. (2) z 16.05.2018 r. 00:10:14- 00:19:46;

zeznania świadka J. S. (1) z 16.05.2018 r. 00:19:46-00:38:07;

zeznania świadka S. S. z 16.05.2018 r. 00:38:07- 00:50:45;

zeznania powódki E. W. z 4.07.2018 r. 00:13:14-00:47:37;

zeznania pozwanej M. W. (2) z 4.07.2018 r. 00:47:37-00:52:28 ;

zeznania pozwanej K. W. z 3.10.2018 r. 00:05:39-00:20:21

zeznania pozwanej M. W. (1) z 12.12.2018 r. 00:04:01-00:11:12

E. W. po śmierci męża A. R. (2) przeprowadziła remont w mieszkaniu nr (...). Koszt zakupu materiałów budowlanych wyniósł 11.621,73 zł zaś koszt robocizny 3.000 zł

Dowód: pokwitowania k. 10, 38

faktury k. 11-37, 38v

zeznania świadka G. S. (2) z 16.05.2018 r. 00:10:14- 00:19:46;

zeznania świadka J. S. (1) z 16.05.2018 r. 00:19:46-00:38:07;

zeznania świadka S. S. z 16.05.2018 r. 00:38:07- 00:50:45;

zeznania powódki E. W. z 4.07.2018 r. 00:13:14-00:47:37;

zeznania pozwanej M. W. (2) z 4.07.2018 r. 00:47:37-00:52:28;

zeznania pozwanej K. W. z 3.10.2018 r. 00:05:39-00:20:21

zeznania pozwanej M. W. (1) z 12.12.2018 r. 00:04:01-00:11:12

E. W. uiściła wkład budowlany przeznaczony na wykup mieszkania przy ul. (...) w T. w wysokości 4.037,96 zł oraz uzupełnienie wkładu w wysokości 7.000 zł.

Dowód: zeznania świadka G. S. (2) z 16.05.2018 r. 00:10:14- 00:19:46;

zeznania powódki E. W. z 4.07.2018 r. 00:13:14-00:48:24;

E. W. opłaciła polisę ubezpieczeniową mieszkania ul. (...) w T. w łącznej wysokości 461 zł

Dowód: polisa k. 6- 9v

zeznania powódki E. W. z 4.07.2018 r. 00:13:14-00:48:24;

Pieniądze na remont mieszkania i wykup E. W. uzyskała z polisy ubezpieczeniowej męża oraz oszczędności.

Dowód: zeznania świadka G. S. (2) z 16.05.2018 r. 00:10:14- 00:19:46;

Testamentem sporządzonym 17 lutego 2014 r. A. R. (2) powołała do całości spadku M. W. (2).

Dowód: testament k. 5-5v

A. R. (2) odwołała testament.

Bezsporne.

E. W. wraz z córkami opiekowała się A. R. (2). Zajmowała się jej sprawami podatkowymi, leczeniem, psem, utrzymaniem czystości i porządku w mieszkaniu, zakupami oraz gotowaniem.

Dowód: zeznania świadka J. S. (1) z 16.05.2018 r. 00:19:46-00:38:07;

zeznania świadka S. S. z 16.05.2018 r. 00:38:07- 00:50:45;

zeznania powódki E. W. z 4.07.2018 r. 00:13:14-00:47:37;

zeznania pozwanej M. W. (2) z 4.07.2018 r. 00:47:37-00:52:28

zeznania pozwanego A. N. z 4.07.2018 r. 00:52:59-00:56:04

zeznania pozwanej K. W. z 3.10.2018 r. 00:05:39-00:20:21

zeznania pozwanej M. W. (1) z 12.12.2018 r. 00:04:01-00:11:12

A. R. (2) na czas remontu prowadzonego w mieszkaniu nr (...) zamieszkiwała w lokalu nr (...). Następnie w mieszkaniu tym na podstawie umowy użyczenia zamieszkała matka E. W. G. S. (1). Od listopada 2011 r. do grudnia 2012 mieszkanie zajmowała córka E. W. M. W. (1). E. W. nigdy nie zajmowała przedmiotowego mieszkania.

Bezsporne

Od stycznia 2012 r. A. R. (2) wzywała M. W. (1) i G. S. (3) do zapłaty odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokalu.

Dowód: wezwania k. 92-126

A. R. (2) pomimo nakładów finansowych E. W. i jej opieki zmieniała plany dotyczące rozporządzenia majątkiem na wypadek swojej śmierci.

Bezsporne

E. W. pismem z dnia 13 września 2013r. wezwała A. R. (2) do zwrotu kwoty 28.309,38 zł tytułem nakładów poniesionych na mieszkanie przy ul. (...)

Dowód: wezwanie k. 39-40

A. R. (2) zmarła 8.04.2014r., a spadek po niej na podstawie ustawy nabyli: I. N., A. N. i K. S. - po 1/6 (jednej szóstej) części, T. N., I. S., K. W., J. G. (1) i M. N. - po 1/12 (jednej dwunastej) części oraz M. W. (1) i M. M. (1) - po 1/24 (jednej dwudziestej czwartej) części.

Dowód: akta XI Ns 929/14

Postanowieniem z 22 września 2016 r., sygn. akt XI Ns 1228/15 Sąd Rejonowy w Toruniu dokonał działu spadku po A. R. (2).

Dowód: postanowienie k. 203-204

I. N. zmarła 11.02.2017r., a spadek po niej na podstawie ustawy nabyli A. R. (1) i P. N. – po 1/2 części.

Dowód: akta XI Ns 286/17

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o okoliczności bezsporne, fakty przyznane przez stronę pozwaną, przedłożone przez strony dokumenty, a nadto w oparciu o zeznania świadków, dowodu z przesłuchania stron oraz akta sprawy XI Ns 286/17, XI Ns 929/14.

Sąd w pełni dał wiarę dowodom w postaci dokumentów zgromadzonych w toku procesu albowiem były kompletne i jasne, wraz z pozostałymi dowodami obrazowały dokładny stan faktyczny sprawy. Ich prawdziwość nie budziła, w ocenie Sądu, jakichkolwiek wątpliwości. Co więcej wiarygodność i autentyczność przedłożonych dokumentów nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Uwiarygodnieniu twierdzeń stron służą niewątpliwie zeznania świadków.

Za wiarygodne Sąd uznał zeznania świadków J. S. (1) i S. S.. Świadczyli oni jako osoby obce nie miały żadnego interesu w składaniu zeznań korzystnej dla stron. Świadczyli, iż powódka wykonywała remont mieszkań A. D., iż pozwana nie miała środków finansowych na pokrycie takich kosztów. Wskazali, iż powódka również dokonała wykupu mieszkania. Nadto powódka i jej córki były jedynymi osobami pomagającymi pozwanej .

Sąd za zgodne z prawdą uznał również zeznania G. S. (2) odnośnie umowy zawartej pomiędzy powódką a A. R. (2), zapisu testamentowego oraz przekazania przez powódkę pieniędzy na wykup mieszkania.

Sąd nie odmówił waloru wiarygodności zeznaniom świadka J. S. (2) dotyczących remontu przeprowadzanego w mieszkaniach A. R. (2).

Za wiarygodne w całości Sąd uznał zeznania powódki E. W.. Powódka w sposób jasny i logiczny przedstawiła okoliczności dotyczące zawarcia z pozwaną A. R. (2) umowy ustnej dotyczącej przepisania mieszkań na jej córki w zamian za opiekę, remont i wykup mieszkania. Jej twierdzenia odnośnie zmiany testamentu, świadczonej na rzecz pozwanej pomocy, sfinansowania remontu obu mieszkań oraz uiszczenia wkładu budowlanego znajdowały w pełni odzwierciedlenie w zebranym przez Sąd materiale dowodowym. Z twierdzeniami powódki korelowały zeznania pozwanych M. i M. W. (2), którym Sąd również w całości dał wiarę.

Za zgodne z prawdą należało uznać zeznania pozwanego A. N. , K. W. i I. S..

Niewiele do sprawy wniosły natomiast zeznania pozwanego T. N., który nie wiedział nic na temat ustaleń pomiędzy stronami.

Pozwane M. W. (1) i M. W. (2) uznały powództwo. Z art. 213 § 2 k.p.c. wynika, że sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. W przedmiotowej sprawie nie zachodziły okoliczności uzasadniające odmowę uznania skuteczności oświadczenia pozwanego.

Sąd pominął dowód z zeznań pozostałych pozwanych albowiem pomimo prawidłowego wezwania i pouczenia nie stawili się na termin rozprawy.

Z akt sprawy wynika, iż powódka ustaliła z A. R. (2), iż w zamian za remont lokalu nr (...) i jego wykup (uiszczenie wkładu budowlanego do spółdzielni) pozwana przepisze na jej córkę mieszkania. Poza sporem pozostaje również kwestia spisania testamenty, zmiany stanowiska przez A. R. (2), pomocy świadczonej przez powódkę i jej córki A. R. (2) oraz przeprowadzenie remontu w mieszkaniach pozwanej.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do ustalenia, czy pozwani winni zwrócić powódce kwotę jaką przeznaczyła ona na remont mieszkania, wykup, pokrycie kosztów wyceny mieszkania i jego ubezpieczenia.

W pierwszej kolejności należy rozważyć podnoszony przez pozwanego A. N. A. R. (1) i P. N. zarzut przedawnienia roszczenia.

Zgodnie z brzmieniem art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata. Bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie (art. 120§1 k.c.). Roszczenie o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia staje się wymagalne bezzwłocznie po wezwaniu wzbogaconego do wydania korzyści, od tego momentu zaczyna biec termin przedawnienia roszczenia. Podkreślić należy, iż powódka wezwała A. R. (3) do zwrotu należności poniesionych na remont mieszkania i jego wykup w 2011 r. Wobec powyższego nie upłynął jeszcze termin przedawnienia roszczenia.

Przed przystąpieniem do zasadniczych rozważań należy poczynić kilka uwag natury ogólnej.

Sąd rozpatrzył sprawę na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu.

W myśl art.405 k.c. kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości.

Natomiast zgodnie art. 410 §2 k.c. świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

Jeżeli chodzi o przypadek odpadnięcia podstawy świadczenia (*condictio causa finita*), to podkreślić należy, że jest "najsilniejszą" postacią nienależnego świadczenia, z uwagi na to, że miała miejsce zarówno ważna czynność prawna, jak i zobowiązanie, a podstawa świadczenia istniała w pewnym przedziale czasu i była ważna, jednak następnie podstawa ta "odpadła". Odpadnięcie podstawy wynikać może z odwołania oświadczenia woli, odstąpienia od umowy, rozwiązania umowy, uchylecia się od skutków prawnych oświadczenia woli, ziszczenia się warunku rozwiązującego czy nadejścia terminu, roszczenia o zwrot ceny zwróconego towaru, odwołania darowizny, wystąpienia następczej niezgodności świadczenia z zasadami współżycia społecznego czy wzruszenia prawomocnego orzeczenia (por. J. Pietrzykowski (w:) Komentarz, t. II, 1972, s. 969 i n.).

W tym miejscu zaznaczyć również trzeba, że w myśl ogólnej zasady wyrażonej w art.6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Zgodnie z procedurą cywilną nie do Sądu

należy zarządzanie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie. Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności spornych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawiania dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.) a ciężar udowodnienia faktów mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy spoczywa na tej stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy rzeczą powódki było wykazanie przesłanek powstania roszczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia tj. że pozwani (jako następcy prawni A. R. (2)) wzbogacili się kosztem powódki w związku z tym, że odpadła podstawa świadczenia.

W ocenie Sądu powódka sprostał swojemu obowiązkowi i wykazała, że doszło do wzbogacenia pozwanych kosztem powódki.

Sąd ustalił, iż powódka zawarła z pozwaną A. R. (2) ustną umowę, na podstawie której zobowiązała się pokryć koszty związane z remontem mieszkania przy ul. (...) w T. oraz wkładu budowlanego w celu wykupienia przedmiotowego lokalu. W zamian pozwana A. R. (2) zobowiązała się sporządzić testament i powołać w nim do całości spadku córkę powódki. Sąd nie ma wątpliwości, iż na mocy art. 1047 k.c. te ustalenia są nieważne. Powódka spełniła jednak umówione świadczenie. Bezspornym było iż uiszcza wkład budowlany. Zdaniem Sądu nie ulega również wątpliwości, iż pozwana poczyniła nakłady remontowe na przedmiotowe mieszkanie w postaci zakupu materiałów budowlanych i robocizny, zapłaciła za wycenę mieszkania oraz uiszcza zapłatę ze polisę ubezpieczeniową mieszkania. Strony zgodnie twierdziły, iż remont w mieszkaniu został przeprowadzony. Powódka na udowodnienie wysokości poniesionych kosztów przedstawiła stosowne faktury. Na uwzględnienie nie zasługiwały zarzuty podnoszone przez pozwanych dotyczące braku wykazania, iż faktury te dotyczyły mieszkania nr (...) przy ul. (...). Strona pozwana wskazywała również, iż koszty remontu pokrywała pozwana A. R. (2), co wynika z załączonych faktur. W tym miejscu należy wskazać, iż Sąd nie neguje faktu, że A. R. (2) pokryła koszty materiałów budowlanych wskazane w przedłożonych przez nią fakturach. Powyższe przyznała również powódka w swoich zeznaniach. Podkreśliła jednak, iż materiały te wykorzystane były do remontu mieszkania nr (...) a nie 62. Na uwagę nie zasługiwały twierdzenia pozwanych, iż wskazane w fakturach materiały budowlane zostały wykorzystane do remontu mieszkania którego właścicielką jest powódka. E. W. wyjaśniła, iż rzeczywiście remontowała również swoje mieszkanie ale remont ten był przeprowadzony w innym terminie. Przedłożone przez powódkę faktury wystawione były na nią. Jasnym jest, iż skoro powódka zamieszkiwała przy ul (...) w T. przedmiotowe faktury nie mogły być wydawane na inny adres. W przekonaniu Sądu fakt, iż na fakturach nie wskazano adresu lokalu nr (...) przy ul. (...) w T. nie może świadczyć o tym, iż materiały te nie były wykorzystane przy remoncie tego mieszkania.

Podkreślić należy również, iż przy ustaleniu kto w rzeczywistości pokrył koszty remontu, wkładów, ubezpieczenia mieszkania czy w też wyceny nie pozostaje bez znaczenia sytuacja materialna stron. Strony zgodne były co do tego, iż pozwana zamieszkiwała razem z niepełnosprawnym synem i była osobą niezamożną. Powódka natomiast posiadała środki finansowe z oszczędności i polisy ubezpieczeniowej męża. Powyższe jednoznacznie świadczy o tym, iż pozwana A. R. (2) nie miała możliwości finansowych do przeprowadzenia remontu mieszkania oraz jego wykupu, sporządzenie wyceny mieszkania oraz uiszczenie opłaty za polisę ubezpieczeniową.

Na uwagę nie zasługiwały zarzuty strony pozwanej co do skonsumowania przez powódkę poniesionych kosztów remontu. Pozwani wskazywali, iż po remoncie w mieszkaniu nr (...) zamieszkiwała najpierw matka powódki a następnie jej córka. Zarzut ten w ocenie Sądu jest niezasadny. A. R. (2) użyczyła przedmiotowy lokal najpierw G. S. (1) a następnie M. W. (1) na podstawie umowy użyczenia. Poza obowiązkiem uiszczenia opłat do spółdzielni i za media nie były one zobowiązane do uiszczenia należności z tytułu korzystania z lokalu (czynsz najmu). Pozwana mogła zażądać ustalenia dodatkowej opłaty, czego jednak nie zrobiła. Nadto nie można pomijać, iż stroną niniejszego postępowania jest powódka E. W. a nie jej matka czy córka. Powódka nigdy nie zajmowała lokalu nr (...), nie mogła tym samym skonsumować poczynionych przez siebie na to mieszkanie nakładów.

Z powyższych rozważań wynika, iż powódka poczyniła nakłady o których mowa jest w pozwie i wykazała ich wysokość. Podkreślić należy, iż świadczenie, spełnione w wykonaniu nieważnej umowy, jest świadczeniem nienależnym. Powódka mogła dochodzić jego zwrotu na podstawie art. 410 § 1 i 2 kc w zw. z art. 405 kc.

Po śmierci A. R. (2) w myśl art. 922§1 k.c. obowiązek zwrotu przeszedł na jej spadkobierców: I. N., A. N., K. S., T. N., I. S., K. W., M. W. (1), M. W. (2), J. G. (2) i M. N., a po śmierci I. N. na jej spadkobierców A. R. (1) i P. N. (art. 922 § 1 kc).

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż pozwani winni zwrócić powódce żądana przez nią kwotę.

Powódka dochodziła i zapłaty kwoty wskazanej w pozwie solidarnie od pozwanych. Zgodnie z art. 1034§2 k.c. od chwili działu spadku spadkobiercy ponoszą odpowiedzialność za długi spadkowe w stosunku do wielkości udziałów.

Sąd w pkt 1 ppkt. a-k zasądził na rzecz powódki dochodzoną kwotę zgodnie z wielkością udziałów spadkobierców tj. od A. N. kwotę 4.380,03 zł od K. S. kwotę 4.380,03 zł od T. N. kwotę 2.190,03 zł, od M. N. kwotę 2.190,03 zł, od P. N. kwotę 2.190,03 zł, od I. S. kwotę 2.190,03 zł, od pozwanej K. W. kwotę 2.190,03 zł, od M. W. (1) kwotę 1.095,01 zł, od M. W. (2), od J. G. (1) kwotę 2.190,03 zł, od A. R. (1) kwotę 2.190,03 zł

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c. zgodnie z żądaniem pozwu.

O kosztach Sąd orzekł zgodnie z art. 98 k.p.c. z którego wynika zasada odpowiedzialności za wynik procesu. Zgodnie z jej treścią strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Zasądzona powódce kwota obejmuje opłatę od pozwu w wysokości 300 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika z urzędu, ustalone przy uwzględnieniu opłaty minimalnej, określonej w § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 461, ze zm.) i powiększonej o 23% podatku VAT (§ 2 ust. 3 rozporządzenia). Ponieważ powódka wygrała sprawę, kwota odpowiadająca należnemu pełnomocnikowi z urzędu wynagrodzeniu, została zasądzona od pozwanych na jej rzecz. Stosownie do art. 122 § kpc pełnomocnik ma prawo wyegzekwować od pozwanych – z wyłączeniem powódki - należną mu sumę. Natomiast w razie bezskuteczności egzekucji może wystąpić o przyznanie całości lub odpowiedniej (nieuzyskanej od pozwanych) części wynagrodzenia ze Skarbu Państwa (§ 21 rozporządzenia). Sąd w pkt II ppkt a-k orzekł o zwrocie kosztów procesu zgodnie z wielkością udziałów spadkobierców

W pkt III wyroku Sąd ustalił, iż w stosunku do pozwanej J. G. (1) wyrok ma charakter wyroku zaocznego

W pkt. IV wyroku Sąd nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności w zakresie, w którym ma on charakter wyroku zaocznego (art. 333§ 1 pkt 3 kpc) oraz przeciwko pozwanym, którzy uznali powództwo (art. 333§ 1 pkt 2 kpc).

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 k.p.c. sąd nakazał pobrać od pozwanych kwotę odpowiadającą nieuiszczonej przez powódkę opłacie od pozwu.